

J ó i l l a t ú

F Ü S T,

mely a földről az egekig hat.

Azaz

oly

KÖNYÖRGÉSEK,

melyek

különb-különbféle alkalmatosságokra és időkre rendeltettek, s német
nyelven lévő könyvecskékből magyarra fordítottak

Bártzay Klára

által,

kinek mind életében, mind halálában nyeresége a Krisztus.

Zsolt CXLI. 2.

Menjen fel az én imádságom te elődben, mint a jó illatú füst.

Tekintetes nagyságos
BOSSÁNYI KRISTINA ASSZONYNAK,
mint kedves Nagy Asszonyom Anyámnak

Tekintetes nemzetes
FÁY KATA ASSZONYNAK,
mint kedves édes Asszonyom Anyámnak

Az Istentől, a mi Urunk Jésus Kristusnak
Attyától, kegyelmet és életnek hosszúságát.

KÉT ANYÁNAK NEVÉT jegyeztette fel az Istennek Lelke örök emlékezetre, Loisnak, mint a Timotheus nagy Annyának, Eunikának, mint az ő édes Annyának, az ő gyermekeknek a kegyességben való nevelésekért. Örök tisztelettel tartozom én is Tinéktek kedves, édes Asszonyom Anyáim, (ha az Istennek Lelke is megtiszteli a hív anyákat) rész szerint, hogy jómra tzelozó példa adásotokkal és hív intésekkel, rész szerint, hogy hasznos taníttatásokkal nevelni kívántatok; azért is alázatos háládatosságomnak bizonyosságára, hogy ezen könyörgéseket Tinéktek való ajánlással bocsátom ki, jó neven venni méltóztatatok. Légyetek jó egészségben. Írtam Göntz Ruszkán 1763-dik, életemnek 16-dik esztendejében

Bártzay Klára M.s.k.

A Szerző aláírása egyik leveléből

VASÁRNAP REGGELI KÖNYÖRGÉS

DICSÉRET, DICSŐSÉG, HÁLAADÁS és tisztesség légyen Tenéked könyörülő Isten, édes Atyám, Izraelnek hűséges pásztora, ki sem aluszol, sem szunnyadozol, hogy az elmúlt éjjel rajtam kegyelmes irgalmasságodat megmutattad, távol üzvéen tőlem gonosz ellenségimemet. Nékem csendes alvást és nyugovást engedted, sőt megőrizted, mint a Te szemeidnek fényét, megoltalmazván szárnyaidnak árnyékában, megengeded ezen napnak világát örömmel szemlélnem. Óh Édes Atyám, mily nagy a Te szereteted! Ki tudná azt kimondani?! Magasztallak Tégedet minden Te csudálatos kegyelmességidért, melyeket születésemtől fogva velem kegyelmesen közöltél. Megismerem, bánatos szívvel, bűneimért és háladatlanságomért ily nagy kegyelmességedre való méltatlanságomat. De óh véghetetlen jóságú Isten! Emlékezzél meg a Te világ fundamentumának felvettése előtt való irgalmasságodról, könyörülj rajtam szegény nyomorult emberen, bocsásd meg minden bűnemet, és ne vond meg tőlem irgalmassággal teljes atyai kezeidet. Sőt édes Atyám, emlékezzél meg a Te Fiadnak a Jézusnak véréről, mely a bűnösökért ontatott ki, kik közül első én vagyok, ezért kegyelmezz énnem, és ne vess el a Te szent színed elöl, sőt inkább végy a Te atyai kebeledbe és oltalmadba. Őrizd meg lelkemet, hogy a Te igaz törvényednek egyenes útjáról el ne tévelyedjem. Tartóztasd meg a Sátánt, hogy engemet meg ne ejtsen, szelídítsd meg a testet és a vért, hogy meg ne csaljanak, adj mennyei és lelki elmélkedéseket, melyek vonjanak el e gonoszban helyzetetett világnak csalárd szerelmétől. Ah édes Atyám! Adjad, hogy ma a bűnnek álmából felsejkenvén, a Te beszédednek a lelkiismeretig beható prédikáltatása által lelkem legeltettessen, mígnem az ő tulajdon pásztorához, a Jézushoz az egekbe felvitetik. Őrizzen meg e mai napon is a Te atyai kegyelmed, vigyáztass mellettem a Te szent angyalid által, és ne engedjed, hogy valami veszedelem jöjjön reám, mely lelkemben, testemben és azokban kárt tehessen, melyekkel a Te jó tetszésedből bírok, és amelyeket én a Te atyai kezébe ajánlok. Te az én Atyám, én a Te fiad (leányod) vagyok. Adjad, hogy én a Te tenyeredre felírva lévén, mind idő szerint, mind örökké való jókat nyerjek Tetőled. Te embereknek világosságá, világoskodjál énrajtam, hogy a világosságban járjak, és ma a Te szombatodat úgy szentelhessem, hogy arról a tiszteletről, mellyel néked szorososan tartozom, arról a szeretetről, mellyel felebarátom iránt köteles vagyok, el ne felejtkezsem, mígnem én is a Te Fiadnak a Jézusnak győzedelmes feltámadásának ereje által Tehozzád az örökké való nyugodalomban az egekbe felvitettetem. Légy kegyelmes nekem, óh édes Atyám, a Te szent Fiadért, most és életemnek minden napjaiban. Ámen.

VASÁRNAP ESTVÉLI KÖNYÖRGÉS

ÚR ISTEN, MENNYEI ATYÁM, az én életemnek ura, merő jóság és hűség! Te tartottál engemet e mai napon életemben, közölvén vélem a Te javaidat, melyek e gyarló természetnek táplálására szükségesek. Azért dicsér Tégedet az én lelkem, és beteljesedik szám a Te irgalmasságidnak hirdetésével. De méltán elboríthat engemet a szégyen, hogy én ma is vétettem Te ellened, ily jól tévő édes Atyám ellen, és egyenesen a Te utaidban nem jártam. De, óh Uram, kicsoda tudhatná az ő bűneinek számát, melyek szerint ha mi velünk bánasz, kicsoda állhat meg Te előtted? Tenálad vagy az irgalmasság, hogy tiszteltessél, bocsásd meg hát az én titkos vétkeimet is, oszlasd el az én gonoszságaimat mint egy felleget, tisztítsd meg lelkem ismétit a holt cselekedetektől a Te Fiadnak, a Jézusnak vérével, amely az emberi nemzet bűneiből való megtisztulásáért ontatott ki. Ne hagyj engemet magamnak, mert ha Te a Te Lelkedet és kegyelmedet megvonod tőlem, könnyen a semmiségre visszatérek. Íme következik, szerelmes Atyám, az éjszaka, és a setétség körülöttem vagyok. Óh lelkemnek világa! Ne távozzál el tőlem én Napom, ne múlj el az én szívemből, állíts strázsákat, a Te szent angyalidat körülöttem, hogy engemet és mindazt valami hozzám tartozik, minden kár és veszedelem ellen oltalmazzanak meg. Áldd meg az én álmomat, üzd messze tőlem a Sátán rettentésit, hogy az én ellenségemnek semmi hatalma rajtam ne légyen. Adj, óh véghetetlen jóságú Atyám, Te benned nyugodalmat. A Te szent beszéded, melyet én ma hallottam, légyen énnem Istennek hatalma lelkem idves-ségére, légyen e világi életnek setétes pusztáján vezérlő csillagom, melynek világánál a Te törvényidnek ösvényit gyakorolhasam. Tenéked ajánlom magamat, azért is reménységem csak Tebenned nyugszik. Tebenned elaluszom, hiszem, hogy a Te mindenható szárnyaidnak árnyékában fogok megtartatni. Vedd magad oltalmába lelkemet. Engedjed, hogy a Te akaratod szerint a holnapi napra a Te nevednek dicsőítésére örömmel felkelhessek, a Te Fiadnak, a Jézusnak érettem való esedezéséért. Ámen.

HÉTFŐN REGGELI KÖNYÖRGÉS

IRGALMAS ISTEN, kegyelmes Atyám! Szívbeli háládatossággal jelenek meg e reggeli órán a Te isteni jóságodnak széke előtt, mivel engemet az elmúlt setét éjszakából e mai napra egészségben felvirasztottál. Óh Édes Atyám! A Te kezed őrizett meg engemet, hogy a Sátánnak utánam való dühös ólalkodása kárt énnékem nem tehetett, azért minden napon, s most is, megteljesedik az én szám a Te dicséreteddel.

Mivel pedig senki nem mondhatja azt, tiszta az én szívem, és bennem semmi álnokság nem találtuk, megvallom, az én életemet is a bűnöknek fertelmessége meg-undokította, de Te ne emlékezzél meg az én ifjúságomnak vétkeiről és gonoszságiról, sőt inkább emlékezzél meg a Te irgalmasságodról, melyet a bűnöknek megbocsátásában szoktál kitündököltetni.

Igazgass engemet e mai napon s e beállott héten és életemnek minden idejében, hogy mindenben a Te beszédedben kijelentett akaratodat követhessem. Őrizd meg a Sátánnak kísértésitől, az én tulajdon testemnek kívánságától, hogy gonoszt ne cselekedvén, ne is vétkezzem. Őriztesd evégre szent angyalid által lelkemet és testemet, melyeket Tenéked ajánlok, hogy minden veszedelemtől megoltalmaztasd, és semmi gonosz, mely bántásomra lehetne, hozzám ne közelítsen. Légy pajsom és oltalmam, áld meg bemeneteletem és kijöveteletem, és minden törvényeddel nem ellenkező szándékaimat s munkáimat.

Ne hagyd el azokat is, akik Terólad neveztetnek, vigasztalj meg minden betegeket, légy segítségül minden szükségben és ínségben lévőknek, és ha énreám is a nyomorúságnak fellegei tódulnának, adj nekem békességes, tűrő, zúgolódás nélkül való szívét, és azt vezéreljed tanácsoddal. Óh áldd meg, édes Atyám, ma és az egész héten minden foglalatosságaimat, tápláltatásomra rendeltetett javaimat. Mindenek felett pedig engedjed, hogy józan elmével Terólad gondolkodjam, a Te félelmedet szüntelen előttem tartsam, hogy amennyire e gyarló természet engedi, szentül élvén boldogul halhassak meg, és az én életemnek napjai után a boldog örökkévalóságra eljuthassak. Így cselekedjél velem a Te szerelmes Fiadért a Jézusért. Ámen.

HÉTFŐN ESTVÉLI KÖNYÖRGÉS

ELMÚLT EZ A NAP IS, óh Édes Atyám s Istenem! Ezen is a Te mindenkor körülöttem lévő vigyázásod oltalmazott meg minden veszedelmektől, azért méltó vagy, hogy hálákat adjak Tenéked szívemnek teljességéből a Te kegyelmességidért, melyeket bőven tapasztaltattál velem, sőt érdemem felett. Mert az én gonosz bűneim, melyekkel méltó haragra gerjeszthettelek vala, a Te ítéletedet érdemlik vala. Alázatosan esedezem Felségednek a Jézus nevében, bocsássad meg azt énnékem Te fiadnak (leányodnak), valamivel tégedet gondolatim-, beszédim-, cselekedeteimre nézve megbántottalak. Emlékezzél meg a Jézusnak, ama Te egyetlen egyednek drága váltságáról, és arra való nézve, Isten, légy irgalmas nekem bűnösnek, ne tulajdonítsad lelkemnek az én nagy bűneimet. Könyörülj rajtam óh Irgalmas Isten! Midőn Te előtted bűnön bánkódó szívvel állok, fordítsd reám atyai könyörülő szemeidet és terjeszd reám a Te áldásodat még e setét éjszakában is, melyben fejemet a nyugalomra lehajtom. Tartsd magad oltalmában testemet, lelkemet és mindazokat, melyeknek engemet gondviselőjévé tettél és az én hasznomra s azokkal való helyes és mértékletes élésre engedted. Ne bocsáss reám félelmet vagy valami szomorúságot. Légy az én vigyázóm, mikor szemeim elhunynak, és mikor érzékenységim elnyugosznak, Te magad állj mellettem. Te reád bízom, én Istenem, magamat, és csak egyedül a Te kegyelmes szárnyaidnak árnyékában reménylek. Tartóztasd meg azért, kérlek, óh Édes Atyám, ama nagy gonoszt, a Sátánt minden hívőknek s énnékem is megesküdt ellenségemet, hogy se testemnek, se lelkemnek ne árthasson. Engedj az én tagjaimnak csendes nyugovást, és mivel a nappali vigyázás miatt ellankadtanak, a mértékletes álomban adj kellemetes megpihenést.

Óh Kegyelemes Isten! Vigasztalj meg ez éjjel minden nyomorúságban lévőket is, tapasztaltassad velük idejekorán a Te jóságodat. Légy kegyelmes az egész keresztyénségnek, a Te választottid kicsiny seregének és mindnyájunkat segíts a Te törvényed útjának sűrű lépésekkel való gyakorlására.

Midőn pedig én mostan, mindenható Atyám, a Te nevedben megyek a nyugalomra, engedjed, hogy a Te angyalid körülöttem vigyázzanak, és engemet idejekorán a Te dicséretedre felserkentsenek. Ámen.

KEDDEN REGGELI KÖNYÖRGÉS

SZERETETTEL TELJES JÉZUS, édes Idvezítóm! A Te szent nevednek és drága szeretetednek tartozom én örök hálaadással azért, hogy ezen setét éjszakának homálya jóllehet engemet elborított, de Te igazságnak Napja, testemre s lelkemre nézve oly kegyelmesen megoltalmaztál, hogy a Te mindenható erőd által elértem légyen e mai napot is. Te viselsz minden nap én reám gondot, óh Uram Jézus, és beárnyékozol engemet a Te kegyelmeddel ezerszerte inkább, mintsem én azt megérdemelném. Mert megismerem, hogy eddig illendőképpen Tetőled nem függöttem és az én elmém inkább evilági dolgokra volt intézett, mint Tereád. Vallást teszek arról, hogy az én életem nem egyéb volt, hanem azon bűn, merő törvénytelenység, mellyel a Te mennyei Atyádnak haragját és örökké való halált érdemlitem. De kérlek Tégedet, óh édességes Jézus, aki az emberi nemzetnek vétjét magadra vállaltad és minden bűnösöknek kegyelmedet ajánlod, légy nékem is irgalmas és kegyelmes, esedezzél érettem, óh nagy Prókátora a Tiednek a Te Atyádnak előtte és nyerj nékem kegyelmet. Óh Uram Jézus! Ne hagyd a Te szent véredet, melyet én érettem kiontottál, haszontalan elveszni.

Igazgass engemet e mai napon Szentlelkeddel, hogy a gonoszt elkerüljem és a Te szolgálatodban hűséges legyek. Adjad, hogy minden tagom a Te dicsőségedre mozduljon és hogy minden gondolatom, szólásom és foglalatosságom Tereád célozzanak. Őrizz meg ama pokolbéli kígyónak mardosása és kísértései ellen, óh Uram, ki e kígyónak fejét hajdan megron-tád. Őrizz meg e világnak csalárdságai ellen és végy a Te kegyelmes őrizeted alá, hogy veszedelem nélkül megmaradhassak. Uram Jézus, néked ajánlom ma és minden időben lelkemet, testemet és mindenemet, adjad, hogy a Te áldásod mindenkor rajtam maradjon. Áldd meg hivatalbéli munkáimat és adj nékem minden szükséges jókat e gyarló természetnek táplálására. Te viselj, Uram Jézus, énreám gondot és légy én idvességem mindenkor. Ekképpen mind ez életben, mind a következőben lé-szesz nékem elégségem és mindenem mindenekben. Ámen.

KEDDEN ESTVÉLI KÖNYÖRGÉS

MIKÉPPEN MAGASZTALJAM elégségesképpen a Te nevedet és szeretetedet, hogy hirdessem illendőképpen óh szerelmetes Jézus?! A Te kegyelmes szárnyaidnak köszönöm én azt, hogy Te engemet minden hozzám tartozóimmal e mai napon megőriztél, és hogy minden veszedelmektől megtartatván, az én jó szándékaimban jó előmenetelem vala.

Óh Úr Jézus! Emlékezzél továbbra is énrolam az én javamra, és ne távozzon el e következő setét éjszakában a Te könyörületességed tőlem. Légy Te, óh mennyei Világosság, egész életemben világosságom és oltalmam. Ne emlékezzél meg az én gonosz bűneimről, melyeket e mai napon Te ellened cselekedtem, bocsássad meg minden szántsándékkal véghez vitt vétkeimet, vessed a feledékenységnek tengerébe, és légy ennek utána is velem a Te kegyelmeddel és szent segedelmeddel, hogy a Te szent szeretetedért minden bűnre való hajlandóságot bennem megöldököljek, szívemet a Te számodra tisztán tartsam és a Te esméretedben s félelmedben mindenkor megmaradjak.

Óh szerelmetes Jézus! Szállj ez éjszakának setétségében is az én szívembe, és mondd ezt énnékem: *Békesség tenéked*. A Te mindenható erőd által üzd el a setét-ségnek fejedelmét, hogy nékem ne árthasson. Légy az én pajzsom és oltalmam, hogy semmi gonosz hozzám ne férjen. Uram, én Tied, Te pedig enyém vagy, én Fejem. Ne engedd azért, hogy a Te testednek tagja elveszen. Minden én menedékhelyem a Te szent sebeidben vagyon. Óh engedj énnékem azokban csendes nyugodalmat. Óh édességes Jézus! Engedd, hogy a Te Jézusi szent nevednek édessége az én lelkemet megfrissítse, tartsd meg elmémet épségben, testemet ártatlanságban, állasd mellém és az énhozzám tartozókhöz a Te szent angyalidat, hogy minden kár nélkül a holnapi napra felvirradván, mitőlünk örvendező szájjal dicsóíttessél. Hallgass meg engemet, óh Jézus, én Idvezítóm Te magadért. Ámen.

SZERDÁN REGGELI KÖNYÖRGÉS

ATYA ÚR ISTEN, az én életemnek is Ura, az én szívemnek teljességéből hálákat adok Tenéked, hogy az elmúlt éjszakában a Te atyai könyörületesességnek kezeit én rajtam tartottad, és a Te szent angyalidnak vigyázása által megtartottál, s a Te Nevednek dicsőítésére ismét felköltöttél.

Esedezem, véghetetlen jóságú Atyám, a Te Fiadnak, a Jézusnak nevében, engedjed nékem, hogy e napon is tapasztalhassam eddig hozzám mutatott kegyelmedet és szeretetedet. Igazgasd szívemet és annak gondolatit, szájamnak szólásit és minden cselekedeteimet, hogy gonoszt ne cselekedvén, meg sem bántsalak. Vezérelj egyenes úton, hogy evilági sok botránkozásoknak köveiben meg ne üssem lábaimat és valami módon félre ne düljek, hanem az egy szükséges dolog körül mindenek felett szorgalmaskodjam, hogy a jobb részt magamévá tegyem.

Óh Uram, mindenható Isten! Te vagy az én Atyám, én Te fiad (leányod), ne hagyj el engemet, mert én Terád hagyattattam gyermekségemtől fogva és ugyan Te benned bíztam az én anyám említőtől fogva, Tetőled függ boldog és boldogtalan állapotom. Azért hogy e mai nap nékem boldog lehessen, légy mellettem segedelmeddel. Ha pedig szomorú állapotot mérsz reám, adj békességes tűró lelket annak elviselésére.

A Te Nevedben kezdek én mindenhez, mennyei Atyám. Adjad, hogy hivatalomat a Te segítő erőd által mind helyesen véghez vihessem. Mind a Te atyai segítségédért szívből Tenéked hálákat adhassak és azokkal, melyeket nékem a Te atyai jóságod enged, megelégedvén, többre és tilalmas dolgokra ne vágyakozzam s törekedjem.

Vonj el engemet e világnak és annak gyönyörűségeinek szerelmétől. Nem kívánom én azokat, csak hogy Te légy nékem Istenem az én szükségemben, mert ha te enyém vagy, nem gondolok az Éggel és a Földdel, drágább vagy Te nékem a Földnek minden becses kincseinél. Maradj, Uram, velem ma és minden időben. Tereád bízom, mind az én közel és távol lévő szerelmeseimet, mind ellenségeimet, amazokat örvendeztesd onnan felül a Te javaiddal, ezeket pedig térítsd meg. Vedd hozzád az ínségben lévőket, megszorodottakat és vigasztalás nélkül valókat. Légy a Te választott seregednek, az Anyaszentegyháznak idvessége, s engedjed, hogy én is légyek ennek igaz és élő tagja, hogy midőn nékem is az életből ki kell mennem, Tehozzád jussak. Hallgass meg, óh édes Atyám, engemet és figyelmezz az én könyörgésemnek szavára, a Te Fiadnak a Jézusnak nevében. Ámen.

SZERDÁN ESTVÉLI KÖNYÖRGÉS

SZERETETTEL TELJES ISTEN, könyörülő Mennyei Atyám, ki a napot munkára, az éjjelt nyugalomra teremtetted, én is most a nyugalomra akarok menni. De az én bánatom sokasul, mivel az én szívem és lelkem ismérleti tanúbizonyságot téssen, mely sokféleképpen indítotlak tégedet haragra, óh felséges Isten! És azért ezen következő setét éjszakában inkább megérdemelném a Te méltó haragból származandó igaz ítéletedet, mintsem kegyelmedet s oltalmadat.

De megtérek ismét, mint valamely elveszett fiú és törekedem előtted a kegyelemért. Óh Atyám! Ne vedd el a Te fiadat (leányodat) haragodban. Emlékezzél meg a Te fogadásodról és ígéretedről, hogy Te nem kívánod a bűnösnek halálát, hanem hogy megtérjen és éljen. Bánom minden törvénytelenységimet; azért téríts meg Uram engemet és én megtérek. Ne vond meg tőlem Szentlelkedet, sőt inkább vezérelj az által, hogy előtted tiszta szívvel járhassak. Óh Atyám, vegyed ez éjszakában is a Te fiadat (leányodat) szárnyaid alá, őrizd meg testemet, lelkemet és mindenemet és az egész keresztyénséget e világnak és az ördögnek kísértései ellen, zabolázd az én vásott testemet, hogy annak kívánságit megfeszíthessem. Légy az éjszaka is lelkemnek világa, hogy felserkenvén álmomból, Tereád nézzenek hitemnek szemei. Könyörülj mindeneken, akik Tehozzád kiáltanak, légy orvosuk a betegeknek, menedékhelyük az özvegyeknek, árváknak és minden megszorodottaknak vigasztalásuk.

A Te nevedben nyugszom én el Uram, maradj meg azért velem, ha a Nap elhagy is engemet, légy az én őrizőm és oltalmam. Engedj nékem a holnapi napra örvendetes felvirradást, hogy a Te neved dicsőíttessék én általam. Ha pedig elvégezted, hogy ez éjszaka innen elköltözzem, adjad a Te Lelkednek kegyelmét, mely által a boldog örökkévalóságra elkészíthessem magamat. Így cselekedjél énvelem, szerelmes Atyám, és mutasd meg nékem a Te atyai jóságodat, mert csak egyedül Tebenned bízom. Ámen.

CSÜTÖRTÖKÖN REGGELI KÖNYÖRGÉS

MINDENHATÓ ERŐS és hatalmas Isten, Mennyei Atyám, aki engemet anyámnak méhétől fogva, mindez óráig kegyelmesen tartottál, járulok a Te dicsőséges színed eleibe e reggeli órán és áldalak minden Te kegyelmességedért, melyeket rajtam csak ez elmúlt éjszakában is atyáiképpen mutattál. A Te mindenhatóságodnak köszönöm azt, édes Atyám, hogy ismét egészségben felkölttem. Óh Uram! Te énnékem főképpen mutogatsz a Te jóságodat, de én bánatos szívvel vallást tészek arról, hogy amint kellene, nem járok szüntelen Te előtted, és amint illene az én keresztyéni hivatalomhoz, életemet nem rendelem, hanem azt sok bűneimmel bemocskolom. De óh Isten! Emlékezzél a Te Fiadnak a Jézusnak értem való esedezéséről, emlékezzél az ő sebeiről, melyeket értem vett, és azokért kegyelmezz énnékem. Megismerem, hogy én gyakran vétkezem tudatlanságból is és meggyőztetem a magam testétől; de én azt szánom, bánom és, óh én Istenem, felette igen fájjalom, hogy Tégedet ily sokszor kísértelek. Óh édes Atyám! Bocsásd meg ezt énnékem a Te szent Nevedért, mutasd én hozzához szolgálóhoz (szolgálódhoz) kegyelmedet, és ne vess el engemet haragodban. Te vagy az én Atyám, öröktől fogva ez a Te Neved, adjad hogy kegyelmet találjak Te előtted, könyörülvén Te énrajtam e mai napon is. A Te Szentlelked vezéreljen engemet minden jóra, a Te szent angyalid őrizzenek meg minden gonosztól. Íme, óh Uram, lelkemet, testemet és mindazokat, melyeket nékem a Te kegyelmes kezeid adtanak, ugyan a Te hűséges atyai kezembe ajánlom. Légy nékem és mindazoknak, akik tégedet esmérnek és félnek, Világosságunk és fényes Napunk. Légy velem minden cselekedeteimben, hogy a Te nevedben vigyem véghez kötelességemet, melyet énreám bízál, engedj annak előmenetelt, hogy mind magamra, mind az enyémeke nézve az edelt a Te atyai kezedből hálaadással vegyem. Igazgassad nyelvemet, őrizd meg a tisztátalan beszédektől, hirtelen esküvéstől, rágalmazástól, hogy a Te átkod reám ne szálljon. Tartsd meg szívemet a gonosz gondolatoktól, tagjaimat a törvénytelen cselekedetektől. Engedjed azonban, hogy az egész napot a Te nevedben tölthessem, a Te dicsőségedre, lelkem idvességére a Jézus Krisztusért, a Te szerelmes Fiadért, az én Idvezítőmért. Ámen.

CSÜTÖRTÖKÖN ESTVÉLI KÖNYÖRGÉS

ATYA ÚR ISTEN, ki teljes vagy jósággal és kegyellemmel, azért is megmutatod a Te irgalmasságodat ezer íziglen, hogy magasztaljam én illendőképpen és mint dicsérjem a Te Nevedet nagy jóságodért, mely szerint ily szívesen szeretted és az egész napot minden kár és veszedelem nélkül eltöltenem engedéd.

Óh Atyám! Vedd bé én értem a Te szerelmes Fiadnak a Jézus Krisztusnak áldozatát és légy nékem őérette kegyelmes és irgalmas, mert Tenálad nélkül, én Istenem, elveszek ezen éjszakának setétségében. Te vagy az én világosságom és erős bástyám, végy hát engemet a Te kegyelmes öleidbe, óh Isten! Mivel Te azt ígérted, hogy soha rólam el nem felejtkezel.

Szomorú az én szívem gonosz bűneimért, melyekkel Tégedet igen megbántottalak. Óh Uram! Bocsásd meg azokat énnékem, és teremts bennem örömmel teljes lelket, hogy erős bizodalommal szüntelen Tehozzád ekképpen kiálthassak: *Szerelmes Atya!* Áldd meg az éjszaka az én álmomat, hogy az bűnben való heverés ne legyen, engedjed, hogy lelkem csak Tebenned találjon nyugodalmat, testem is a Te szárnyaidnak árnyékában pihenést végyen. Midőn az én szemeim elhunynak, vigyázzanak én felettem, óh könyörületeséggel teljes Isten, a Te szemeid, hogy semmi veszély ne érjen és semmi gonosz hozzám ne közelítsen. A Te atyai őrizeted alá bízom ez éjszaka is lelkemet, testemet és mindenemet. Uram, viselj gondot énreám, mikor aluszom, hogy minden veszedelemtől megőriztetvén, a Te kegyelmedből ismét felszerkenjek és tégedet dicsőíthesselek.

Vigasztalj meg ez éjjel minden megszorodottakat is, légy segítségül azoknak, akik a Te Fiadnak a Jézusnak Nevét igaz hitből segítségül hívják.

Mivel pedig, óh Uram, az álom a halálnak előljáró postája és mintegy példája, légy mellettem, óh könyörülő édes Atyám, a Te kegyelmeddel, hogy akképpen intézhessem életemet, hogy az én napjaimnak végén a mennyei nyugodalomba felvitetsem. Hallgass meg és könyörülj rajtam, én Istenem, a Te Fiadnak a Jézusnak hathatós esedezéséért. Ámen.

PÉNTEKEN REGGELI KÖNYÖRGÉS

ÓH SZERELMES JÉZUS! Mely csendesen és nyugodalmasan aludtam ez éjszaka és mely kegyelmesen őriztetted engemet, hogy e napra felszerkenjek. Óh hűséges Idvezítőm, a Te szereteted volt ez éjszaka erős bástyám. Hálákat adok tenéked minden Te jótéteményeidért, melyeket énvelem, szegény bűnössel, közöltél.

Könyörgők Tenéked, mutasd meg e mai napon is oltalmadat, örvendeztesd meg a Te szolgálóknak (szolgálóknak) lelkét a Te jelenléteddel, erősíts meg szent Lelkednek drága malasztjával, bocsássad meg minden bűneimet és gonosz cselekedeteimet, melyekkel eddig a Te szeretetedet megbántottam, és vezérelj ma és minden időben az én életemet és minden cselekedeteimet, hogy a jót elmúlva gonoszul ne cselekedjem.

Úr Jézus! Erősítsd meg az én hitemet, öregbítsd Te irántad való szeretetemet, és adj nékem erős bizalmat, mellyel a Te vérednek érdemét elfogjam. Vonj engemet Te megad után, ekképpen soha a Te törvényednek útját el nem felejttem.

Úr Jézus! Kinek szent tested e mai napon a koporsóba tétetted, adjad nékem a Te kegyelmedet, hogy az én bűneimet mélyen eltemessem, hogy többé rajtam ne uralkodhassanak. Vesd el azokat éntőlem, fedezd el az én törvénytelenységemet, óh édességes Jézus, én Idvezítőm, és öltöztess fel engemet a Te szent igazságodba. Adjad, óh Uram, hogy én e mai napon a Te világosságodban járjak, őriztess a Te szent angyalid által, hogy bátorságban legyek. Maradjon a te áldásod lelkemen, testemen, viselj reám gondot, mint a Te szemeidnek fényére, végy magadhoz, mint drága áron megváltott örökségedet, és ha a Sátán, vagy más titkos avagy nyilvánvaló ellenségim ellenem valami ártalmas dolgot akarnának cselekedni, légyen a Te szent véred az én lelkemen oly jegy, mint a húsvéti báránynak vére hajdan, mely az első szülötteket az öldöklő angyalnak verekedésétől megmenti vala. Terjedjen ki, óh édes Jézusom, a Te áldásod az én munkáimra, és adj előmenetelt azoknak, midőn a Te Nevedben kívánom véghez vinni.

Könyörülj mindazokon is, akik Tehozzád tartoznak, add meg nekik mindennapi kenyérüket. Kihat, óh Uram, a Te kegyelmes gondviselésed egy hajszálra és egy verébfücskára is, ne hagyj el hát a Te kis gyülekezetet, melynek Te vagy Pásztor. Adjad, hogy továbbra is érezzük a Te szeretetednek édességét, és mikor végtére a mi életünknek vége után a halálnak útjára kelletik mennünk, Uram Jézus engedjed, hogy a Te halálad légyen a mi életünk, a Te koporsód nyugodalmunk, hogy így a halál által örök életre juthassunk. Hallgass meg, Uram Jézus, mindezekben Te magadért, és hív szeretetedért. Ámen.

PÉNTEKEN ESTVÉLI KÖNYÖRGÉS

ÍME A NAP ISMÉT ELVÉGEZTE a maga futását és az éjszaka elkövetkezett, én is mindenkor egy nappal közelemben az én halálomhoz. Óh szerelmes Jézus! A Te végére mehetetlen jóságodat és kegyelmedet tapasztaltattad velem e mai napon is, minden veszedelemtől megoltalmazván, és az én életemnek táplálására szükséges jókkal megáldván engemet.

Vajha én oly tökéletesen szolgálhatnék Tenéked, mint amely hűséges vagy irántam szeretetednek közlésében. De, óh fájdalom, megvallom töredelmes szívvel, hogy én Tégedet csak e mai napon is gonosz bűneimmel, sokszor megbántottalak, nem emlékezvén meg a Te halálos küszködésedről, melyet érettem az Olajfáknak hegyén kiállottál. Óh Úr Jézus, Te azért jöttél e világra, hogy felkeressed azt, ami elveszett, azért terjesztetted ki a keresztfán a Te kezeidet, hogy a bűnösöket magadhoz foglaljad. Ne vess el hát engemet az én törvénytelenségemért, bocsássad meg bűneimet a Te szent sebeidért és vérednek hullásáért, mutasd meg nékem, mint a Te tanítványaidnak Jeruzsálemben a Te oldaladat, hogy annak sebeiben bátorságos nyugodalmat találjon a bűnöknek súlyos terhe miatt megfáradt lelkem.

Nincsen, óh édes Jézusom, Te rajtad kívül semmi oltalom, még az erős sánccal körülvett várak is féltelmesek a Te vigyázásod nélkül. A Te kegyelmes gondviselésed alá ajánlom azért én lelkemet, testemet és mindenemet, tartsd meg azokat a Te békességemben, hogy a holnapi napnak világát ismét örömmel szemlélhessem. Evégre tündököljön én rajtam a Te kegyelmednek és vigyázásodnak világa, hogy ne árthasson nékem a Gonosz, és a Sátán nyájas sugallási, e világ csalárd hitegetési, testem csiklandoztató gyönyörűségei által meg ne ejtsenek. Függesszed mindenkor az én elmémet, óh édes

Idvezítóm, Te magadra, hogy Tereád vigyázzon szüntelen, hogy ekképpen itt hit által Tebenned örüljek, mindaddig, mígnem ama napon színről-színre meg foglak látni.

Légy irgalmas, óh Uram, mindazoknak is, kik Tégedet teljes bizodalommal segítségül hívnak, könyörülj az egész keresztyénségen, erősítsd az igazakat, térítsd meg a hitetleneket, hogy a Te véred senkire nézve haszontalan ne legyen. Hallgass meg engemet, óh édes Idvezítóm, a Te kimondhatatlan szeretetedért. Ámen.

SZOMBATON REGGELI KÖNYÖRGÉS

ÓMINDENHATÓ, kegyelmes Atya Isten, ki teljes vagy irgalmassággal és szeretettel, én nyomorult és szegény bűnös ember megesmérem e reggeli órán a Te atyai kegyelmedet és gondviselésedet, mely szerint lelkemet, testemet anyám méhétől fogva mind ez ideig a te oltalmadban, mintegy megromolhatatlan várbán tartottad. Áldalak tégedet, kegyelmes Atyám, számlálhatatlan jótéteményidért, kiváltképpen pedig, hogy engemet a Te Fiadban a Jézusban, minekelőtte e föld fundáltatnék, oly szívesen szeretted, hogy az időnek teljességében elbocsátottad érettem, hogy a gyalázatos keresztfán meghalna és azáltal az örök haláltól megmentene, amelyet én két kézzel húztam a magam fejére. Mit adjak tenéked, óh édes Atyám, ezért is, hogy keresztyén szülék által hoztál e világra, és a Te Szentlelked és Igéd által a Te Anyaszentegyházadnak tagjává tettél? Én, mint az útfélre vettetett gyermek, az én véremlenben fetrengettem, meg volt rakva az én lelkem a természeti nyavalyasággal. Tenéked tartozom azért, óh édes Atyám, örök hálaadással, hogy a Te szent Fiad érettem oly vért ontott, amely engemet megtisztítana minden bűneimből. Óh gazdag kegyelmű Úr Isten! Adjad, hogy ezt a Te nagy kegyelmedet soha el ne felejtsem, hanem szüntelen való hálaadással ezért magasztaljalak. Kérlek is Tégedet szívemnek alázatosságából, légy velem a Te Szentlelkeddel, hogy magamat az én bűneim miatt ezen mennyei jóktól meg ne fosszam, taníts engemet a Te utaidra, és vezérelj a Te törvényidnek egyenes ösvényin, hogy szüntelen te előtted járjak.

Tudom, meg is vallom, hogy az én életem nem tökéletes, azért töredelmes szívvel esedezem, Uram, Tenéked, bocsásd meg minden bűneimet, melyeket egész életemben s ezen majdan elmúlándó héten Te ellened vittem véghez. Ne emlékezzél meg ifjúságomnak vétkeiről, sőt inkább, óh édes Atyám, jusson eszedbe kegyelmességed, ne vesd el előled haragodban szegény fiadat (leányodat), kinek minden reménysége a Te egyszülött Fiadnak érdemében vagyon. Sokan ostromolják az én életemet, a Sátán Tetőled kíván eltéríteni, a test elejteni, a világ tévelygő utakra vezetni, óh mindenható Isten, állj mellettem, hogy ezen én ellenségimnek praktikái haszontalanok legyenek. Vezéreljed az én életemet, hogy soha félre ne álljak. Tehozzád ragaszkodom én, ne bocsáss hát el engemet szerelmes mennyei Atyám, míg meg nem áldasz, hogy e mai napon is legyenek áldottak minden munkáim. A Te Nevedben kezdem én el azokat, légy azért velem, adj azoknak előmenetelt a Te dicsőségedre és az én javamra. Tereád bízom én magamat, engedjed, hogy az én hivatalomban hűségesen eljárjak, mindenek felett pedig Tégedet szeresselek.

Áldd meg, óh Uram, az én javacskaimat is, melyeknek sáfárvá tettél, hogy mind nékem, mind az én-hozzám tartozóknak szükségüket kipótoló eledetek legyenek. Ha pedig énreám, amint megérdemlem, e mai napon nyomorúságot és akármely szenvedést mérsz, ne hagyj engemet magamra, nyújtsd a habok között a Te segítő kezeidet, hogy el ne süllyedjek, erősíts, hogy el ne essem, taníts, hogy békeséges tűrő legyek és így Tenálad oltalmat leljek. Könyörülj minden Tehozzád folyamodókon is, oltalmazd a Te nyomorúságokkal küszködő eklézsiádat, tartsd meg ez utolsó gonosz időben a Tégedet imádó és dicsérő híveidnek kicsiny seregét. Adj, óh Uram, ez országban, melyben én csak jövevény és zsellér vagyok, csendes békességet, melyet e világ nem adhat, és adjad, hogy abban a Te kegyelmednek javaival hálaadással éljek. Ne hagyj el, Uram, engemet, mert én Te benned bízom, kezdedbe ajánlom lelkemet, testemet és minden javaimat. Légy azért én kövárom, oltalmam és szabadítóm, a Te szent angyalid őrizzenek engemet, hogy minden veszedelemtől megtartatván a Te kegyelmedből, mind az én utolsó végemig s e mai napon is a Te atyai jóságodban szívből örvendezhessek. Hallgass meg engemet édes Atyám a Jézusért a Te szerelmes Fiadért. Ámen.

A TE KEGYELMED és irgalmasságod, könyörülő szerelmes Atyám, oly nagy és oly véghetetlen, amint Te magad. Megezméri azt az én lelkem ez estvén szívbeli hálaadással, hogy a Te kezéd és oltalmad alatt, óh mennyei édes Atyám, ez napon és egész héten kegyelmesen megőriztettem és minden veszedelmek ellen megtartattam.

De, óh mely igen megszorított Tégedet az én lelkem, gonosz bűneim által, melyek én ellenem tanúbizonyságot tesznek és keserűsége indítanak. Mivel ily kegyelmes Atyámnak kedve ellen jártam, és mint a tékozló fiú az ő jótéteményit és gazdag ajándékait gonoszul elpazarlottam, sőt mint szófogadatlán fiú (leány) az ő rendelését általhágtam, törvényével keveset gondoltam és, óh fájdalom, a bűnnek és minden gonosznak útjára eredtem. Mindezek siettethetik, óh Uram, igaz Isten, a Te ítéletidet, melyekkel engemet meglátogass, és azok által Te magadat megdicsőítsed, még ez én veszedelmemmel is.

De, óh kegyelmes Isten, ki a Te haragodnak közepette is meg szoktál emlékezni a Te irgalmasságodról, emlékezzél meg arról a Te szeretetedről, mely által a Te szent Fiadat a bűnösökért halálra adtad, bűnné és átokká tetted, és őérette, Isten, légy irgalmas nékem bűnösnek. Töröld el a Te örökké való jószágod szerint az én törvénytelenégeimet, fordítsd el orcádat gonoszságim elől és soha ne emlékezzél meg azokról. Adj nékem önként engedelmeskedő szívet. Készíts el Te magad még e világon úgy, amint a Te szentséged kívánja, hogy minden fertelmességtől üres lévén, ki ne rekesztessem a Mennyei Jeruzsálemből, amelyből kimard minden, valami megfertőztetett. Én Istenem, ne hagyd el a Te fiadat (leányodat), akiért a Te szerelmes Fiad kiontotta drága vérért. Óh Uram Jézus, jövel a Te hathatós esedezésed által, engeszteljed szent Atyádat és az én érettem való közbenjárás által enyhítsd szívemnek keserűségét, bátorítsd lelkem ismérétit, ezen vigasztalással teljes szókkal: *Békesség tenéked*. Óh Szentlélek Isten, légy az én tanítóm, segítóm erőtlenség-gimben, bátorítóm kísértéseimben, vedd ki szívemből a gonosz gondolatokat, és adjad, hogy mint nappal járjak a Te világodnál. Óh áldott Szentháromság, továbbra is engedjed, hogy én a Te isteni kegyelmednek szárnyai alatt, mint fiad (leányod), megőriztessem és ezen következő setét éjszakában, minden lelki és testi veszedelmektől védelmeztessem.

A Te kezébe ajánlom én, óh Uram, lelkemet, testemet és amelyeket nékem adtál. Vigyázz én felettem, hogy az ördög maga prédájává ne tehessem. Adjad, hogy szívem mindenkor Tereád vigyázzon és minden gyönyörűségét Tebenned találja fel. Verd vissza az én ellenségimre, kik veszedelmemre igyekeznek, utáltassad meg velem e világot, hogy ahhoz felettébb ne ragaszkodjam, oltalmaz mindentől, ami veszedelmemre lehetne, hogy a Te tenyeredre felírva lévén, a holnapi napra felvirradhassak és tégedet dicsőíthesselek. Minthogy pedig, Te szabadosan uralkodó Isten, az én életemnek határt vetettél, melyet által nem hághatok, de nem tudom mikor érem azt el, készítgess engemet a józan elmékedések és a boldog örökkévalóság felől való gondolatok által az én végemre, és legközelebb az én lefekvésem, ruháimnak levetkezése által juttassad eszembe, hogy én is levetkezem az én lelkemnek házáat, e gyarló testet, és léssen fekvésem jövendőben a földnek gyomrában. Adjad pedig az én életemnek végén, hogy hit által lelkemet kezeidbe lethessem és az én fejemmel, a Jézussal megdicsőíttessem.

Lefekszem, óh Uram, menten el is aluszom csendesen, mert Te énvelem vagy. Óh Úr Jézus! Fedezz be engemet kegyelmes gondviselésednek palástjával és hintsd meg lelkemet a Te szent véreddel, hogy hozzám semmi gonosz ne közelítsen. Légy az én szívemben, óh Szentlélek Úr Isten, hogy az én elaluvásom és holnapi napra való felvirradásom légyen szent elmékedések között. Óh Szentháromság Isten! Légy velem mind életemben, mind halálomban. Engedd, hogy e setét éjszaka után a holnapi napnak világát ismét örömmel szemlélhessem a Te Nevednek dicsőítésére a Jézus Nevében. Ámen.

PRÉDIKÁCIÓ ELŐTT VALÓ KÖNYÖRGÉS

FELSÉGES ISTEN, mennyei szerelmes Atyám! Boldogok azok, kik a Te beszédedet hallgatják és vizsgálják, mert abban vagy az ő idvességek elrejtve. Tökéletessé teszi az az embert az idvességre, és megjelenti a Te akaratodat a bűnösnek. Teljes szívemből könyörgök Tenéked, óh Uram, nyisd meg az én elmémnek szeméit, hogy midőn a Te beszédedet hallom, azt megérthessem, abban a Te csudálatos cselekedetidet szemlélhessem, a Te akaratodnak cselekvésére azáltal felserkentessem, hogy ezután a bűnnek és az ördögnek ne éljek, hanem a Te beszédednek hirdettetése szerezzon bennem új életet, és az én szívemben mint jó mag teremjen jó gyümölcsöket. Ámen.

PRÉDIKÁCIÓ UTÁN VALÓ KÖNYÖRGÉS

ÚR ISTEN, MENNYEI ATYÁM! Alázatosan esedezem Tenéked, adj a Te beszédednek, melyet énnékem mostan hirdettétél, előmenetelt én bennem, mivel azért küldötted azt, hogy üresen vissza ne térjen Tehozzád. Cselekedd azt, hogy azon szent Igék légyenek Istennek hatalma az én lelkemnek idvességére. Te magad vezéreljed szívemet annak a jónak végbe vitelére, melyre mostan kívántál felserkenteni. Ruházz fel erővel a szent életnek követésére, erősíts meg az igaz tudományban, hogy ez legyen életemnek zsinórmértéke. Önts szívedbe az én tanítóim iránt való engedelmisséget és szeretetet is, hogy őket, mint Te követeidet egész becsülettel végyem, úgymint kik vigyáznak az én lelkem mellett. Hozd el, óh Uram, azt az arany időt, melyben az igaz tudomány uralkodjon e Földön, hogy legyünk mindnyájan Isten prófétái, Istentől tanítottak. Ámen.

BŰNBOCSÁNATÉRT VALÓ KÖNYÖRGÉS

TÖKÉLETES IGAZSÁGÚ, de egyszersmind véghetetlen irgalmasságú szent Isten! Én szegény bűnös, szívbeli töredelmességgel vallást tézek Tenéked, mely sokképpen és mely igen nagyon megbánottalak Tégedet. Jobban szerettem én az evilági gyönyörűségeket, mint Tégedet, aki, mivelhogy merő azon szeretet vagy, megérdemléd vala éntőlem, hogy mint legfőbb jómat teljes szívvel szeretnélek, és Tenéked, mint legfőbb Uramnak engedelmeskednék. De, amit Te énnékem parancsoltál, hűségesen, amint tartoztam, véghez nem vittem. Felebarátomat, mint magamat nem szerettem, sőt sokszor haragos és bosszúállásnak kívánója voltam. Látok én minden nap az én tagjaiban a Te Törvényeddel ellenkező törvényt. Gyakorta ez az én beszédemnek, cselekedetemnek vége, hogy másoknak tetszhessem, amelyből, óh mely sokszor, az következik, hogy Terólad és a Te beszédedről elfelejtkezem, keveset gondolván azzal, hogy Tenéked tetszhessem. Mindezek által, óh Uram, mit gyűjtök én egyebet, hanem haragot a haragnak napjára. Megérdemlem, hogy a Te szörnyű ítéleteidnek tárgyává tégy engemet, mivel hogy ily felséges Istent én is megvettem, és az Ő dicsőségének keresését félre tettem. De minthogy tudom, óh könyörülő Atyám a Krisztusban, hogy sokkal nagyobb a Te irgalmad az én vétkeimnél, járulok Tehozzád mint a bűnöknek terhe alatt nyögő szegény bűnös a kegyelemért, és bűnbocsánatért. Te a Töredelmes és alázatos szívet meg nem utálsz, hanem kegyelmesen fogadod. Tekints azért reám, óh kegyelmes Atyám, könyörülő szemekkel, mint ama nagy bűnösre, Mária Magdalénára, amaz alázatos vámszedőre, a Te szent Fiadat megtagadó, de töredelmes szívű Péterre, a megtérő tolvajra. Végy a Te atyai szerelmedbe, vessed az én bűneimet a feledékenységnak tengerébe. Szentelj meg engemet, hogy bűneimből megtisztult lelki isméréssel szolgáljalak. Szerezz énbennem Szentlelked által Isten szerinti bűnön való bánatot, hogy öldököljem meg az én testi tagjaimat, mint a bűnnek eszközeit, és így a megtéréshez illendő gyümölcsöket teremhessek. Erősíts, kegyelmes Atyám, a Te szent segedelmeddel, hogy az ördögnek, e kényes testnek, és a csalárd világnak ellent állhassak, és meg ne fertőztessem magamat azoknak akarátjoknak engedelmeskedvén, hanem mint Te fiad (leányod) fő gondomnak tartsam azt, hogy a Te akaratodat tégyem. Ámen.

ÚR VACSORÁJA ELŐTT VALÓ KÖNYÖRGÉS

ÓH KÖNYÖRÜLŐ ISTEN, aki a Te jóságodból ezt a lelki vendégséget szerzedd, adjad hogy oly méltó lehessen abban való részesülésre, mint amely ájtatos kívánság vagy bennem az iránt. De óh Uram, hogy merészeljen ilyen ember, mint én a Te szent asztalodhoz járulni?! Eb vagyok én, hogy merem hát a Te fiaidnak kenyereket elvenni?! Miképpen részesülhet az ilyen ember a lelki és mennyei Mannában, aki természet szerint földi és csak test?! Miképpen részesülhetne azért ily drága dolgokban, melyeket már sokszor lábai alá tapodott?! Óh Uram, az én nyavalyásságom és bűnös voltom rettent engemet a Te hozzád való menetelben, de ellenben ugyancsak az én bűneim kényszerítettek arra, hogy Tetőled el ne maradjak. Mert hol mosattathatik meg, és hol tisztulhat meg az én bűnnel megfertőztetett lelkem, ha nem e minden jóságoknak kútfejénél, melyet azért nyitottál fel, hogy minden bűnököt és tisztátalanságokat elmosná?! Ide járulok én is, mivel Te magad ígérted, hogy senkit, aki Tehozzád járul, el nem üzöl magadtól. A Krisztus vére tisztítson meg hát engemet minden bűneimből.

E bűnöm bocsánatának pecsétjeit kívánom én, óh Uram, venni. Adjad hát, hogy ezek legyenek jelei annak, hogy a Krisztus érdeméért minden bűneim eltöröltetnek. Adjad, édes Atyám, hogy e szent vendégségben a Krisztus szenvedésének minden gyümölcseit ne csak emlegetsem, hanem el is vehessem. Evégre készítsd el az én lelkemet akképpen, hogy erre alkalmas lehessen. Adj nekem az én bűneimen való mélységes megilletődést, hogy én mint megfáradt és megterhelhetett, megfrissülést és nyugodalmat találjak Tenálad. Ébreszd fel az én lelkemet, hogy a bűnök álmában ne heverjen, gyújts abban szent buzgóságot, hogy lelki kívánsággal a Jézushoz közelíthessek.

Adjad azt is, óh Uram, hogy a Krisztus véghetetlen szerelme, mely által magát ily bűnösökért keserves halálra adta, az én szívemet megmelegítse, és gyújtsa s gerjessze fel bennem az Őiránta való szeretetnek tüzét, úgy annyira, hogy azt semmi el ne olthassa, és ugyan ezen őhozzá vágyódó szeretetnek tüze emésszen meg minden bűnt énbennem és semmi gonosz kívánságot elevenen ne hagyjon. Evégre írd be a Te törvényedet elmémbe, hajtsd a Te mindenható erő által az igaz és állhatatos engedelmségre az én lelkemet, hogy többé az én tagjaim bűnök eszközei ne legyenek.

Végezetre kérek tégedet, óh Uram, ékesíts meg engemet lakodalmi köntőssel, mert mezítelen és minden jószágtól üres vagyok én. De a Jézus érdeme fedezze el az én bűneimet, és noha szintén én magamban mindeneknél legméltatlanabb vagyok is, tégy mindazonáltal méltóvá szent Fiad tökéletes érdeme által a Te szent asztalodhoz való járulásra, hogy magamnak ítéletet ne szerezzek, hanem ez által bűneim bocsánata elpecsételtesék és így az én lelkem Teveled oly állhatatosan egyesüljön, hogy azt semmi fel ne bonthassa. Ezt cselekedd énvelem, édes Atyám, a Fiadért az Úr Jézusért az én Idvezítőmért. Ámen.

MIKOR A KENYERET VESZED, ÍGY FOHÁSZKODJÁL

Óh Uram Jézus, íme ez a kenyér a Te megtörött szent testednek érdemét pecsételi el énnékem. Adjad, hogy én is a Te Szentlelked által pecsételtessem el jobban-jobban a Te számodra, hogy magamnak többé ne éljek, hanem Te élj énbennem, mivel hogy Te váltottál meg engemet. Ámen.

MIKOR A POHÁRT VESZED, ÍGY FOHÁSZKODJÁL

Nálad vagyon, óh Uram Jézus, az életnek kútfeje. Adjad azért, hogy szent véred kifolyása által szerzett drága érdememben való részesülésem legyen énnékem az örök életnek záloga. Ámen.

ÚR VACSORÁJA UTÁN VALÓ KÖNYÖRGÉS

ÓH MINDEN JÓKNAK kimeríthetetlen kútfeje, kitől származik onnan felül minden tökéletes és nem csalóka ajándék, adj énnékem most oly hálaadó szívet, mely a Te megbecsülhetetlen jótéteményeidért szent Nevedet magasztalja.

Micsoda, óh Uram, az ember, hogy őt ily nagyra méltóztatod, micsoda az embernek fia, hogy őrá megemlékezel szent Fiadat adván az érette való keserves szenvedésre?!

De óh Uram, micsoda vagyok én legbűnösebb minden emberek között, hogy mégis részeltetsz engemet ezen megengeszteltetésben, holott én az ő keserves szenvedését sokszor megvettem?! Mely igen nagy ezen hozzám mutatott kegyelmességed, és abból származott velem kötött szövetséged, melyet én gyakran megszegtem! Nem vagyok én arra méltó, hogy az én testem táplálására való mindennapi kenyérral éljek, mennyivel inkább, hogy ezen szent kenyérral és borral egyesüljek, mely a Krisztus érdemének pecsétje. Óh én Istenem, ne engedjed, hogy a Te kegyelmedet megvessem és a Te irgalmaddal testi bátorságra visszaéljek, hanem inkább e te kimondhatatlan szereteted indítson engemet engedelmségre, hogy én érettem az én áldott Idvezítőm meghalván, én is ezután jobban-jobban haljak meg a bűnöknek és Önéki éljek.

Óh Uram, jól tudom, hogy a Krisztus és a Béliál meg nem egyezhetnek. Minthogy azért tetszett a Krisztusnak az én szívembe szállani, segíts, hogy őt magamnál megtarthassam és semmi gonosz kívánság által magamból ki ne űzzem, hanem magamat, minthogy Ő engemet drága áron megvett, néki által adjam és ne engedjem, hogy senki az Ő kezéből engemet kiragadjon. Neveljed evégre a Te kegyelmedet bennem, öregbítsed hitemet, őrizd meg minden ellenem harcot álló ellenségimnek győze-

delmétől. Kiváltképpen szabadíts meg engemet én magamtól, az én szívemnek vádolásától, mely engemet rabul kíván adni.

Adjad azt is, óh Uram, hogy az én Idvezítőmnek szenvedése által soha semmi békességben ne legyen az én gonosz indulatimmal, melyek az én Idvezítőmnek kezeit általszegezték, oldalát általszúrták, és az Ő lelkét keserítették. Adjad inkább, hogy minekutána én magamat az Ő igazgatása alá adtam, erősen viaskodjam és az én Idvezítőmet kész legyek mind a vérig követni. Erősítsd meg, mennyei Atyám, az én elfáradt kezeimet, és az én ellankadt térdeimet, hogy a viaskodásban el ne fájjak. Légy az én erőm és segítségem, mivel én magamtól erőtlen vagyok a legkisebb kísértések ellen való hadakozásra is. Óh hányszor tértem vissza a viaskodásból, hányszor hágtam által az én fogadásomat, melyeket a Te Fiad asztalánál tettem! Most is ily állhatatlan szív vagyok énbenem, mely engemet mostani fogadásomnak általhágására könnyen elcsalhat.

Óh Uram, aki Igen és Ámen vagy, kinél nincsen semmi változás, sőt a változásnak árnyéka, adj oly állhatatosságot az én lelkembe, hogy mint a megtörettetett kézív földre ne hajoljak, hanem egész szívvel Tehozzád ragaszkodjam, és a Te szövetségedben mindvégig megmaradjak. Ezt cselekedjed énvelem, óh kegyelmes Atyám, az én megfeszített Idvezítőmnek tökéletes érdeméért. Ámen.

KARÁCSONYI KÖNYÖRGÉS

ÚR ISTEN, MENNYEI ÉDES ATYÁNK, ki elébb szerettél minket, hogy nem mi tégedet, mert mikor mi Uharagnak fiai volnánk természet szerint, elvégezted már azelőtt az örökkévalóságban, hogy a Te Fiadat, kinél drágább kincsed nem vala, elbocsátanád emberi természetben e világra, hogy az ő esméretivel minket megigazítana, és Te fiaiddá tenne. Tetted őtet a mi természetünknek részesévé, hogy tudna mirajtunk könyörölni, és elvenni mirőlünk az átkot, melyet a bűnért magunkra várhatánk vala.

Nagyobb, óh édes Atyánk, ezen Te szent Fiad, a mi Idvezítőnknek e világra lett elküldésében megmutatott szerelmed, mintsem mi azt eléggé kibeszélhetnénk. Nagyobb a haszon, melyet az ő születésével szerzett minékünk, mintsem mi azt meghálálhatnánk. Mert az ő ártatlanságban és tisztaságban lett fogantatása és születése tisztítja meg a mi természeti gonoszságban e világra lett jövésünket. Az ő szegénysége, melyben születésekor vala, lett minékünk gazdagságunk.

Óh édes Atyánk, ez a Te Fiad az, aki megvigasztal minket a mi nyomorúságinkban és fáradtságinkban. Adjad, hogy soha el ne távozzon mitőlünk, hanem a mi szíveinkben lakozzon hitnek általa. Tisztítsd meg Szentlelked és Igéd által a mi szíveinket a holt cselekedetektől, hogy azokban kedves szállást találhasson a mi Idvezítőnk. Te pedig, óh édes Atyánk, dicsőíttessél mindörökké e Te kegyelmedért, mely által a mi idvességünk kimunkálódására a mi szerelmes Megváltónkat elküldötted. Adjad, hogy ezen szeretetedért ajánlhassuk mi is egészen Tenéked mi magunkat, és mint a Krisztus által megváltott fiad (leányid), a Te törvényed iránt való kész engedelmesség által magasztaljuk szent Nevedet. Ámen.

ÚJ ESZTENDEI KÖNYÖRGÉS

MINDENHATÓ IRGALMAS ISTEN, aki minden kezdet és vég nélkül való boldog örökkévalóságban Mélsz és akitől vagy mindennek kezdete és vége, ha Te a Te javaiddal meg nem koronázod az esztendőt, nyomorúságot szül az, és epesztő ínséget. Íme a te atyai szereteted cselekedte azt, hogy új esztendőt érzünk és ebben is már a Te jótéteményidnek rajtuk való megújulását tapasztaljuk. Óh vajha újítsuk meg mi is a mi életünket! Tenálad nélkül, óh Uram, erre elégtelenek vagyunk. Adj hát minékünk új szívet, mely Tenéked önként engedelmeskedjen. Újítsd meg a Te kegyelmességedet a Te házadon is, építsd azt, Temagad ékesítsd jóságos cselekedetekkel, szentséggel, háládatossággal, mint a Krisztusnak jegyeséhez illik. Küldj abba istenfő, hűséges és alkalmas tanítókat, akik az idvesség tudományt hathatósan, tisztán, épületesen hirdessék, minden hamis tudománynak pedig ellene álljanak. Adj erőt nekik a szólásra. Ébreszd fel a hallgatókban a hitet, hogy az által jó gyümölcsöt teremjenek.

Látogasd meg onnan felül a Te kegyelmeddel a felső hatalmasságokat is, önts isteni félelmet szívükbe, és bölcs tanácsot, mellyel igazgassák a Te népedet.

Áldd meg a Te háznak is minden cselédeit, ne fordítsd el orcádat őtőlük, töltsd bé a szükölködőknek száját eledellel, fedezzed el mezitelenségüket illendő ruházattal.

Mindnyájunkat ruházz fel hivatalunknak folytatására való alkalmas erővel, fordítsd el rólunk az átkot és minden nyomorúságot, hogy ez légyen a Te jókedvednek esztendeje mirajtunk. Légy jelen mivelünk, hogy valamire kiterjesztédjük a mi kezeinket, a Te áldásod légyen azon, hogy ekképpen a mi életünk légyen e földön áldott, jövődöben pedig az egekben is légyen boldog mindörökké. Ámen.

NAGYPÉNTEKI KÖNYÖRGÉS

MINDEN FELÖL szomorú volt, Uram Jézus, a Te lelked, midön a gyalázatos keresztnek halálára adtad Te magadat, mert még a Te szentséges Atyád is a maga bün ellen keményen gerjedező haragjának tárgyává tett Tégedet. A Te atyádfiai a zsidók is, noha semmi bünt és halálra való gonosz-ságot tebenned nem találtak, mégis nagy irigységből és szívüknek gonoszságából a keresztfára a latrokkal együtt ítéltnek, ahol ott függöttél az ég és a föld között mindeneknek szeme láttára. Így lettél tudniillik Te, Uram Jézus, engesztelő áldozat a mi büneinkért, így találtál váltságot miérettünk, hogy a pokolban alá ne szállanánk.

Szoróú az én lelkem is egyrésről, édes Jézusom, midön eszembe jut, hogy én az én kezeimet, mint Pilátus, ki nem moshatom a Te szenvedésedből és haláloból, mert jól tudom, hogy az én gonoszságom és büneimnek sokasága okozta ezen terhes fájdalmakat Tenéked. De rész szerint örvendez lelkem, mivelhogy ily dicsőséges Fejedelmem vagyón énnékem, aki a bünt és a halált kárhoztatta s meggyőzte, úgy hogy immár érzem az én lelkemben, hogy nincsen énnékem semmi kárhoztatásom. Óh édes Jézusom, ezen Te halálobnak ereje által a bünnek bennem lévő maradványit öldökölj meg, ne engedjed hogy a bün királykodjék énbennem, hanem Te élj énbennem, mivel hogy Te váltottál meg engemet. A Te halálob légyen az én életem, és így a halál is nyereségem. Ámen.

HÚSVÉTI KÖNYÖRGÉS

NOHA, URAM JÉZUS, mi idvességünknek Fejedelme, megholtál vala a mi büneinkért és a földnek alsó részébe leszállottál, mindazáltal nem látott szent tested rohadást és a Te életed a koporsóban nem maradott, mert feltámadtál a haláloból, és azoknak akik elaludtanak, lettél első zsenégjük. Ha Te, Uram, halálban maradtál volna, ama mi kemény ellenségünk, a halál, mindörökké uralkodna mirajtunk. De hála légyen Tenéked, hogy adtál minékünk diadalmat a halálon. Mert hisszük, hogy ha szintén elaluszunk is, meg nem halunk, hanem Tehozzád költözünk, mert az mindennél jobb. Óh édességes Jézusunk, ezen Te győzedelmes feltámadásodnak ereje által támassz fel minket a mi büneinknek álmából, vetkeztesd le velünk az ó embert, hogy meghalván a gonosz kívánságoknak, új életben járjunk, fényeskedvén a mi szent életünk mint az égő szövétnak, hogy tudják meg mindenek, mely idvességés hasznót szerzett minékünk a Te dicsőséges feltámadásod. Ámen.

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖKI KÖNYÖRGÉS

ÓH DICSŐSÉGNEK KIRÁLYA, Úr Jézus, minekutána elvégezted a munkát, melyet szent Atyád Te reád bízott, hogy e földön elvégeznéd, felmentél az egekbe és üttél szent Atyádnak jobbára és áltál minékünk is szerzettél juszt arra, hogy a mi gonosz és lelkünknek várát keményen ostromló ellenségeinken való győzedelmünk után eljutnánk Tehozzád, a szent Sionba, és Teveled örökké való boldogságban élénk. Te már minden viszontagságot és nyomorúságot felülhaladván győzedelemmel uralkodol. De a mi életünket még keserőség és inség szorongatja. Te felmenvén az Atyának jobbára, véghetetlen hatalommal bírsz, mely adatott Tenéked mennyen és földön. Mi pedig gyengék, erőtlének vagyunk, és ha a mi hitünknek segítségül nem léssesz, elfogyatkozunk. Erősítsed hát, óh Idvességünk Fejedelme, reszkető lábainkat a mi előnkbe tétett célnak kifutására, kezeinket ellenségeinkkel való terhes bajvívásinkban azoknak meggyőzésére. Ha szintén felmentél is, ne hagyj, Uram, minket mi magunknak, hanem a Te Szentlelked és Igéd vezéreljenek bennünket, hogy életünket bölcsen rendelhessük, mígnem evilági sok nyomorúságokat mi is felváltjuk örökké való örömmel. Ámen.

PÜNKÖSDI KÖNYÖRGÉS

ÚR JÉZUS KRISZTUS, élő Istennek szent Fia, ha a Te Lelkedet megvonod mitőlünk, azonnal a semmiségre visszatérünk, mert Ő vigasztalásnak és bátorításnak Lelke. Ha azért Ő nem segíti gyengélkedő hitünket, elfogyatkozunk. Ne hagyj azért árvául minket, óh édes Jézusunk, sőt inkább a Te Szentlelkedet adjad a mi szívünkbe, hogy az vezéreljen és igazgasson a Te akaratod és tetszésed szerint. Vigasztaljon minden keresztviselésinkben, és nyomorúságinkban, őrizzen meg az igaz hitben minden veszedelmes és kárhozatra vezető tévelygéstől, hogy az egy igaz tudományban és idvességes vallásban erősen megálljunk, a szeretetben és jóságos cselekedetekben nevelkedjünk és a Te kegyelmednek bizonyos reménysége által, melyet minékünk a Te halálod által szerzettél, örökké boldogok lehessünk, mivel Te bírsz mindeneket. Ámen.

ÚTON JÁRÓ EMBER IMÁDSÁGA

MINDENHATÓ ÉS ÖRÖKKÉVALÓ Isten, kinek hatalmas erőd és kegyelmes gondviselésed által tartatnak meg mindenek, aki mind a szárazon járókat, mind pedig a hánykódó tengernek felemelkedett hajjai között evezőket megoltalmazod, Tetőled vagyon minden áldás, és ha Te meg nem áldod, híjában való az embernek minden igyekezete. A Te Atyai kezéd és gondviselésed vigyázott mindez ideig az én életemre is, és a Te kegyelmességed védelmezett a sok ínségek és nyomorúságok között, melyért szívemből dicsőítelek Tégedet. Haszontalan volna ezen én mostani utazásom is, és egyebet gonosznál nem szülne, ha Te nem vigyáznál énreám. Midőn azért a Te Nevednek segítségül való hívásával kezdem el utamat, óh minden kegyelmességeknek Istene, adjad, hogy a Te Nevedben végezhesem is el. Tilts meg minden gonoszt, mely méltán reám jöhetne, védelmezz váratlan betegségtől és minden hirtelen való nyavalyától. Az alatt is pedig, óh édes Atyám, míg házamon kívül lészek, légy édes Atyja és kegyelmes gondviselője az én szerelmeseimnek, hogy megtérvén, egészségben találhasam őket és vélek együtt dicsőíthesselek. Ámen.

BETEG EMBER IMÁDSÁGA

JAJ ISTENEM! mely igen megkörményezett a betegség, mely igen megnehezedett a Te kezeidnek súlya énrajtam. Elmúlt az én egészségem éntőlem, és ahelyett a fájdalom és sérelem vettek elő. Jól tudom én azt édes Atyám, hogy ezeknek indítója, szerző oka az én bolondságom és bűneimnek undoksága, mely által siettetem az én veszedelmemet és két kézzel húzom fejemre a Te kemény ítéletedet. Azért is mindenek előtte a Jézusnak egyszeri, tökéletes áldozata által szerzett érdemére kényszerítelek Tégedet, édes Atyám, légy irgalmas az én bűneimnek, ne emlékezzél meg azokról, tekints az Ő sebeire, melyek által lelkemnek gyógyulást szerzett. És ugyan Ő érette ne terheld felettébb való nyavalyákkal testemet is, hanem csak amennyire az én gyenge természetem elviselheti. Áldd meg az eszközöket, amelyekkel én kívánok élni, adj azokban segítő erőt, hogy azoknak kellemetes hasznát érezhessem. És ha ezen én mostani betegségem tovább tartana, s az én fájdalomim megnevekednének, ruházz fel békességes, tűrő, zúgolódás nélkül való lélekkel, hogy a te büntetésed alatt magamat megalázzam és rosszra ki ne fakadjak. Bátorítsad, óh Uram, az én lelkemet, midőn a legnagyobb kísértések reám tódulnak, hogy el ne csüggedjek, ha elfogy testem és lelkem. Te légy mégis az én vígasságom és örökségem, és így, ha ezen nyavalyában meg kell is oszlattatnom, a halál is légyen az én nyereségem a Krisztus által. Ámen.

MUTATÓ TÁBLA,
mely által e könyvecskében lévő könyörgéseket így lehet felkeresni

Vasárnap Reggeli	4
Estvéli	4
Hétfőn Reggeli	5
Estvéli	5
Kedden Reggeli	6
Estvéli	6
Szerdán Reggeli	7
Estvéli	7
Csütörtökön Reggeli	8
Estvéli	8
Pénteken Reggeli	9
Estvéli	9
Szombaton Reggeli	10
Estvéli	11
Prédikáció előtt mondandó	11
Prédikáció után való	12
Bűnbocsánatért való	12
Úr Vacsorája előtt való	12
Mikor a kenyeret veszed	13
Mikor a pohárt veszed	13
Úr Vacsorája után való	13
Karácsonyi	14
Új Esztendei	14
Nagypénteki	15
Húsvéti	15
Áldozócsütörtöki	15
Pünkösdi	16
Úton járó	16
Beteg emberé	16

UTÓSZÓ

Az egyháztörténet egyáltalán nem tartja számon *Bárczay Klárát*, irodalomtörténetünknek is csak helyyel-közzel ismeri a fiatalon elhunyt református imádságszerzőt. Talán elfeledéséhez az is hozzájárult, hogy imádságait fordításként közölte. Úgy véljük, az eddigieknél sokkal komolyabb figyelmet érdemel személye és kis könyvecskéje. Köszönjük tehát a Bárczay család döntését, hogy felhívta figyelmünket Bárczay Klárára, és lehetővé tette imádságos könyvének újabb kiadását.

A Bárczay család

A család történetének alapvonalait Csoma József feltárta és közzétette.¹ A törzsökös abaúji família a vármegye Bárca nevű községéről nevezte magát, őseit az oklevelek már a 13. században említik. Címert Zsigmond királytól kaptak 1421-ben: „*Kék pajzsban, arany leveles koronából növekvő ifjú, veres ruhában, nyitott (fedetlen) nyakkal, fején kerek, fekete sapka, emelt baljával feje fölött azon hétágú agancsot markolja, mely jobb vállából karja helyén nőtt ki.*” A család az idők során Abaújban több birtokot szerzett. A 15-16. század háborús évtizedeiben néhány jeles katona került ki tagjai közül, ez is hozzájárult, hogy Abaúj vármegye életében a família előkelő szerepet vitt, más vármegyékben pedig újabb birtokokat kapott.

Jelen összefüggésben bennünket kiemelten érdekel, hogy a hitújítás során a Bárczayak reformátusokká lettek. Egyházuk életében, különösen a 18. század során, kiemelkedő szerepet játszottak. Miután a magyarországi főnemesség a 17. században döntő többségében katolizált, az egyre nyíltabb üldözésnek kitett református egyház a hithű nemesi középosztályban találta meg támaszát és védelmét. A Tiszán inneni református egyházvidék életében az egyházvédelemből a Bárczay család több tagja kivette részét.² Bárczay László Vay Ábrahám egyházkerületi főgondnok egyik legjelentősebb munkatársa az üldözött gyülekezetek támogatásában. Birtokaik református egyházközségeinek patrónusa, bőkezű támogatója a família számos tagja. *Abaújkér, Alsókemece, Alsóbárca, Borsod, Felsődobsza, Gálszécs, Göncruszka, Hejőcsaba, Kassa, Pere, Petőszinye, Szabolcs, Szinpetri, Tiszabura* azok a gyülekezetek, amelyek 18-19. századi támogatásáról, megajándékozásáról biztos adataink vannak. Bárcán 1297-ben építtetett a család templomot, amely a reformációban megújult gyülekezet otthonaként is szolgált a 16. századtól. Majd az ellenreformáció idején erőszakosan elvették a reformátusoktól, ezért helyette 1795-ben ismét a Bárczayak emeltettek református istenházát a községben. Ugyancsak a nemes família építtette a perei (1813) templomot. Külön is meg kell emlékeznünk a Sárospataki Kollégium iránti szeretetről. A háttérben feltétlenül az húzódik meg, hogy a Tiszán inneni és felső-Tisza-vidéki református nemesség nevelőiskolája a Kollégium volt, s a nemes ifjak között nem egy Bárczay is Alma Materének mondhatta a pataki scholát. Itt tanult *György* és *Sámuel* 1643-tól, *István* 1658-ban, a 18. században pedig *Mihály*, *Simon*, *István* és *János* nevét lelhetjük fel a diáknévsorokban,³ de *Pál* is pataki diák volt, akinek 1763-ban megnyitott emlékkönyve fennmaradt.⁴ Az iskola patronálásának kiemelkedő volta meggyőz bennünket arról, hogy a Bárczayak is úgy gondolkodtak, ahogy erről egyik rokon család tagja nyilatkozott: „*Isten dicsősége gyarapítására és édes hazám s nemzetem boldogsága előmozdítására virágzó S. Pataki Helvét Confessiót tartó nemes Collegium*” támogatása nem érdem, hanem a hála gyümölcse.⁵ A már említett László mellett a gyülekezetek patrónusa volt és a Kollégiumot jelentős adományokkal támogatta a 18. század során és a 19.

¹ Csoma József: Abauj-Torna vármegye nemes családai. Kassa 1897. 77-83 p.

² Sárospataki Református Kollégium Levéltára [a továbbiakban SRKLT.]: Zsoldos-gyűjtemény, Bárczay iratok.

³ Hőrcsik Richárd: A Sárospataki Református Kollégium diákjai 1617-1777. Sárospatak, 1998.

⁴ Sárospatak, Nagykönyvtár, Kt. 661.

⁵ SRKLT. A.XXIV. 8999. Szathmári Király Katalin végrendelete, 1792.

század első felében (ameddig kutatásunk kiterjedt): *József, István, János, Ferenc, Mihály és Sámuel*. Utóbbi a korban igen nagy összegű (10 ezer forintos) alapítványt tett 1813-ban kelt végrendeletében. Kamataiból csaknem száz éven át tanulhatott számos szegény diák. Külön említjük meg a család nőtagjait. Bárczay *Éva* (akit a Csoma-féle leszármazási táblán nem sikerült azonosítanunk) 1765-ben hagyott a kollégiumi ifjúság támogatására nagyobb summát, *Katalin* (Kácsáncsi Józsefné) 1784-ben ezer forintot hagyott a „deákok táplálására”, *Borbála* (Szerencsy Ferencné) 1795-ben létesített ezerforintos alapítványt, *Anna* (Beck Pálné) a 19. század elején az új épületre adott jelentős összeget. Ez a felsorolás csak a család neve alatt őrzött iratokra támaszkodik. Bizonyos, hogy ha részletesen átnéznénk a seniori bevételi naplókat és a különféle gyűjtőíveket, a família több tagjának nevét újra és újra felfedeznénk az adakozók között. Ennyi is elég azonban annak jelzésére, hogy a református Bárczayak milyen elkötelezettek voltak az egyház és azon intézménye iránt, amelyet a nemzeti boldogulás műhelyének tekintettek.

Bárczay Klára

Bárczay Klára 1747-ben született Bárczay Pál és Fáy Kata leányaként. A göncruszkai református egyházközség anyakönyvének tanúsága szerint *Ábrahám* nevű testvérét, aki az elsőszülött gyermek volt, 1747. május 1-én temették, *Katalint* 1748. október 7-én, *Krisztinát* pedig 1751. január 25-én keresztelték.⁶ A felnőttkort Krisztina sem érte meg. A ruszkai anyakönyvben nem találjuk – tehát másutt keresztelték – Pált, aki édes bátyja volt Klárának és Katalinnak, ahogy az említett Csoma Józseftől tudjuk. Klára hét éves volt, amikor apja meghalt,⁷ s noha anyja később férjhez ment Bárczay Andráshoz, neveltetéséről ő és Klára anyai nagymamája Bossányi Krisztina gondoskodott, amint imakönyve ajánlásában ezt meg is írja. A Klárától egy esztendővel fiatalabb Katalin neveltetésével kapcsolatban, az őt eltemető Szőke Ferenc gombai református lelkész, szintén az édesanya szerepét emeli ki: „*Tekintetes Asszony Anyjának bölcs szorgalmatossága és kegyes hűsége által úgy neveltetett, több úri testvéreivel együtt, hogy az ő példás maga viselete, neveltetése, másoknak szemeiket és szíveiket, mintegy mágnes kő, magához vont.*”⁸ Mi volt a tartalma ennek a nevelésnek? Az imádságoskönyvben Bárczay Klára így írja ezt körül: „*Örök tisztelettel tartozom én is tinéktek, kedves édes asszonyom anyáim, (ha az Istennek *Lelke* is megtiszteli a hív anyákat) rész szerint, hogy jómra célzó példaadástokkal és hív intésekkel, rész szerint, hogy hasznos tanítástokkal nevelni kívántatok.*” Példamutatás és oktatás a személyiség formálását és a műveltség kimunkálását egyaránt szolgálta. A személyiség formálásának hangsúlyos része volt a vallás, a kegyesség ápolásába való bevezetés. Klára testvéréről, Katalinról mondta Szőke Ferenc lelkész: „*Valamint a hajnal a mátkája a tudománynak, úgy ez a boldog lélek már az ő életének hajnalában, az ő kisdéd korában, különös szeretetben esett ama drága kincsnek, az Isten beszédének szorgalmas olvasásával, ama fő nyereségnek, a Krisztusnak és az ő akaratjának esméretivel, az idvességes tudományt bé-foglaló hasznos könyveknek tanulásával.*”⁹ Nyilván így volt ez Klára esetében is. Az olvasás-írás tanulása a kegyesség formálására alkalmas szövegek, könyvek segítségével történt. Ugyanígy az idegen nyelvek elsajátítása is. Klára beszélt németül. Nagybátyjának, Bárczay Ferencnek írt leveleit franciául címezte, tehát ebben a nyelvben is járatos volt.¹⁰ Műveltség és kegyesség a 18. század református nemesi középosztályának hölgytagjai

⁶ SRKLT. Göncruszka, Ref. Egyházközség I. sz. anyakönyve, passim.

⁷ A Bárczay Katát temető Szőke Ferenc írja: „életének hatodik esztendejében megfosztatott dicséretes emlékeztű Ura Attyától.” Az igaz híveknek mind életekben, mind haláloklban való gazdag nyereségek... [hn], 1774. 21 p.

⁸ Szőke Ferenc: i. m. i. h.

⁹ Szőke Ferenc: i. m. i. h.

¹⁰ Magyar Országos Levéltár, Bárczay család iratai, mikrofilm: Bárczay Klára Bárczay Ferencnek, Gomba, 1766. július 30.

életében sajátosan egybefonódott. Bárczay Klára számára a német nyelvű imakönyvek olvasása egyszerre jelentett nyelvgyakorlást és áhítatos személyes elcsendesedést. Ennek lett gyümölcse a *Jó illatú füst*. Minden túlzás nélkül elmondhatjuk Bárczay Klarával kapcsolatosan azt, amit Révész Imre fogalmazott meg Árva Bethlen Kata kegyességét jellemezve: „*Imádkozni nem kellett megtanulnia, mert hiszen énjének olyan veleszületett megnyilatkozása volt az imádság, mint a virágnak az illatozás.*”¹¹ E korban – hasonlóan Bethlen Katához – számos református hölgyet hatott át mélyen az erőteljes érzelmi vonásokat hordozó, áhítatos vallásosság. A református misztikának olyan különös megjelenése ez, amely az Istenhez fordulás elmélyült gyakorlásában nem – mint gondolnánk – befelé forduló passzivitást, hanem éppen ellenkezőleg, harcos aktivitást munkált. Ennek kiemelt gyakorló területe volt a családi élet, a gyülekezetek, iskolák támogatása és a szegénygondozás. Sajnos, Miklós Sámuel, temetési orációjában nem részletezte Bárczay Klára kegyességének vonásait, mert – úgymond – a kortársak előtt nyilvánvaló volt az. De bizonyára nem igen különbözött attól, amit testvérhúgáról, Katáról Szőke Ferenc elmondott: „*Magam vagyok reá a bizonyosság, s távol legyen tőlem a hízelkedés, mely szoros barátságot tartott az ő Jézusával, mely buzgón, mely sűrű könnyhullatásokkal megegyített, magános helyeken gyakorlott könyörgésekkel társalkodott sokszor az ő Megváltójával, mely buzgó indulattal és lelki örömmel olvasta ... az Ő beszédét. Kitészett az ő életéből, hogy a Jézus volt az ő életének nyeresége, avagy inkább az ő élete. Mert maga viselésében csendes, a szenvedésekben békességes tűrő, a szegényekhez oly adakozó vala, hogy egyet is azok közül vigasztalás nélkül elmenni nem engedett, az atyafiúi szeretetben ... buzgó.*”¹² Egybecseng ez a jellemzés azzal, amit Bárczay Klára önmagáról, imakönyve címlapján, elmond: „*Kinek mind életében, mind halálában nyeresége a Krisztus.*”

Bárczay Klára 1768. április 11-én tartotta menyegzőjét Négyesi Szepessy Zsigmonddal.¹³ Olyan családba került, amely kegyességéből következő elkötelezettséggel vitt kiemelkedő szerepet a miskolci református egyház építésében, gyarapításában.¹⁴ Két gyermeke született, Szepessy László és Zsigmond.¹⁵ Fiatalon, 29 éves korában hunyt el, 1776-ban.

Az imakönyv

Nem kétséges, hogy Miklós Sámuel, az elhunyt fiatalasszonyt méltató orációjában igazat mondott, amikor az imakönyv elkészítésének céljaként nem műfordítói stílusgyakorlatot jelölt meg, hanem keresztyén missziói buzgóságot: „*Alig hitte ez a kegyes asszony, alig hitte, hogy minden tehetségét szent Istene nevének megszenteltetésére fordíthassa. Melyből lett, hogy mihelyt németül maga tudott, azonnal együgyű szép és buzgó könyörgéseket a magyar nyelvnek világosságára általhozott, avégre, hogy akképpen is az embereket Istene esméretére és tiszteletére segítse.*”¹⁶ A 18. század a magyarországi reformátusság számára a túlélésért folytatott küzdelem ideje volt. A nyilvános vallásgyakorlatot számos helyen lehetetlenné tette az 1731-ben kiadott királyi rendelet. Ebben a helyzetben felértékelődött a családi körben folytatott kegyességgyakorlás. Ehhez megfelelő vallásos irodalomra volt szükség, elsősorban áhítatos könyvekre. A személyes imaélet ezekben az évtizedekben különösen is megpezsdült, sajátosan egyesítve az egyházpolitikai törekvéseket az individuális vallásosság megnyilvánulásaival.¹⁷ Az áhítatos elmélkedés szokására meglehetősen nagy hatást gyakorolt egyrészt az

¹¹ Révész Imre: Régi magyar imádkozók és imádságaik. Protestáns Szemle 1924, 139 p.

¹² Szőke Ferenc: i. m. i. h.

¹³ Egy napon Kata húgával, aki Bernáth József felesége lett. SRKLT. Göncruszkai akv. 62-63 p.

¹⁴ Dienes Dénes: Református egyház. In Dobrossy István (főszerk.): Miskolc története. III/2. 1702-1847-ig. Miskolc, 2000, 835-868 p.

¹⁵ Nagy Iván: Magyarország családai czimerekkel és nemzedéki táblákkal. X. kötet, Pest, 1863. 670 p.

¹⁶ Miklós Sámuelnek minden halotti orációja. Pozsony-Komárom 1790. 241 p.

¹⁷ Szigeti Jenő: A XVIII. század első felének magyar protestáns imádságirodalma. In Barcza József (szerk.): A Magyarországi Református Egyház Teológiai Doktorai Kollégiumának Évkönyve, 1983. 257-288 p.

angol-holland puritánus-, másrészt a német pietista kegyesség Nyugat-Európában kiteljesedő áramlata. Ennek volt elsősorban következménye, hogy a hazánkban megjelenő áhítatos- és imakönyvek nem jelentéktelen része fordításként látott napvilágot. Ebbe a sorozatba illeszthető a Jó illatú füst is.

Bárczay Klára az anyanyelvű imádságirodalom tárházát óhajtotta bővíteni, amikor imádságfordításait elkészítette. Ezzel együtt is valószínű, hogy csak a szűkebb családi-rokoni körnek szánta munkáját. Műve válogatás, „német nyelven lévő könyvecskékből” állította össze. Ebből következik, hogy igen nehéz, ha nem lehetetlen az eredeti szövegekre bukkannunk, ha a fordítás értékelését elvégezni szeretnénk. Erről tehát le kell mondanunk. Azt azonban megjegyezhetjük, hogy a tizenhat éves leány szövegében zökkenőmentesen találnak helyet a 18. század közepére jellemző vallásos szófordulatok. Könyörgései a Zsoltárok és a Szentírás más imádságainak hatását hordozzák, éppen az innen kölcsönzött kifejezésekben mutatkozik meg az a sajátos és egyéni szín, ami a Szerző Károlyi-bibliával való közvetlen kapcsolatát jelzi. Bár fordítás, mégis őszinte azonosulásból fakadó mélységet hordoz minden egyes könyörgés. Magyar nyelvre kiérlelt, egy-két esetben előforduló körülményesebb fogalmazástól eltekintve, ma is élvezhető, szép stílusban folynak mondatai. Arról nem Bárczay Klára tehetett, hogy a nyomdász igen gyenge munkát végzett, talán a szedő nem magyar anyanyelvű volt, vagy nem is tudott magyarul, erre utaló, számos bántó hiba tarkította az első kiadást, amely tény a későbbiek nem is mulasztanak el megjegyezni.

Az első kiadás helyét és idejét nem tüntették fel, ezért az ajánlás keltére kell támaszkodnunk, mely alapján 1763-ra gondolhatunk. Ekkor vagy rövidebb ez után jelent meg a könyvecske, a Sárospatakon őrzött példányt a szerző 1767-ben ajándékozta a Református Kollégiumnak.¹⁸ Halála után néhány évvel, 1783-ban, Mezei József költségével Kassán újra kiadták, „a kegyességben nevedni kívánó lelkeknek hasznokra, sok hibáktól megtisztítván és megbővítettén.”¹⁹ A bővítés újabb imádságok és énekek betoldását jelenti, mely a későbbi kiadásokban egy reggeli- és egy esti imádság, valamint öt ének többletét mutatja. Tíz esztendővel később, 1793-ban ugyancsak Kassán bocsátotta ki az imakönyvet Ellinger János nyomdája, majd ugyanő 1795-ben és szintén 1803-ban,²⁰ tehát üzleti sikernek mondható, keresett kiadvány lehetett. Oly annyira, hogy Máramarosi Gottlieb Antal is kibocsátotta 1804-ben Vácott.²¹ Bárczay Klára születésének századik évfordulóján, 1847-ben a család egyik tagja gondoskodott arról, hogy Sárospatakon napvilágot lásson a kis kötet, amint a címlapon olvasható: „a kegyességben nevedni kívánó lelkeknek hasznokra és a Szerző áldott emléke örökítésére kinyomatta Bárczay Katalin.”²² Mai ismereteink alapján összesen hét kiadásról tudunk beszámolni. A 8. kiadás a Bárczay család támogatásával 2002-ben látott napvilágot.

Jelen kiadás alapjául az első kibocsátás szövegét vettük, egybevetve a rendelkezésünkre álló 1795. és 1847. évben megjelent kötetekkel. Faksimile kiadásra a fentebb ismertetett okokból következően nem volt lehetőség. A szöveget mai helyesírásunkhoz igazítottuk, de több esetben meghagytuk a szerző korára jellemző, sajátos, régies szóalakokat. Az ajánlást betűhíven közöljük.

Legyen áldás az Olvasón!

Sárospatakon, 2002. Húsvétján

Dienes Dénes

¹⁸ Nagykönyvtár, B. 792 jelzetű kötet előzők lapján: Libellus III. Collegii Ref. S. Patakiensis, donum Virginis Clarae de Bártza. Ao 1767. Sign. Steph. Molnár mpr.

¹⁹ Sárospatak, Nagykönyvtár, IV. 2837 jelzetű, csonka nyomtatvány.

²⁰ Petrik Géza: Magyarország bibliographiája 1712-1860. Budapest, 1888-1892. I. köt. 189 p.; IV. köt. 14 p.; valamint e bibliográfia V. kötete, Komjáthy Miklósné (szerk.) pótlások, Budapest, 1971, 232 p.

²¹ Petrik Géza: i. m. I. köt. 189 p.

²² Sárospatak, Nagykönyvtár, V. 1595 jelzetű nyomtatvány.

A Bárczay-címer

